

KT nr 4 harjutusülesandeid. Elektrolüütiline dissotsiatsioon

1. Kontrolli, kas oskad selgitada küsimustes toodud mõisteid ja teema teoreetilist tausta.
2. Millised järgmistest ainetest kuuluvad tugevate elektrolüütide, millised nõrkade elektrolüütide ja millised mitteelektrolüütide hulka: metaan, etaanhape, vesinikbromiidhape, vask(II)oksiid, baariumhüdrosiid, ammoniaakhüdraat, naatriumsulfaat, jood, tärklis, raud(III)kloriid?
3. Selgitage iooniliste ainete ja polaarsete kovalentsete ainete elektrolüütilise dissotsiatsiooniprotsessi erinevusi.
4. Mille poolest erineb elektrolüütilise dissotsiatsiooni protsess hästilahustuva ja vähelahustuva ioonilise ühendi puhul?
5. KOH lahustumisel vees lahuse temperatuur tõuseb. Miks?
6. NH_4NO_3 lahustumisel vees lahuse temperatuur langeb. Miks?
7. Koostage järgmiste ainete dissotsiatsioonivõrrandid. (Mitmeastmelise dissotsiatsiooni korral kirjutage astmete kaupa.)
  - a. $\text{Sr}(\text{OH})_2 \rightarrow$
  - b. $\text{H}_3\text{PO}_4 \rightarrow$
  - c. $\text{K}_3\text{PO}_4 \rightarrow$
  - d. $\text{LiH}_2\text{PO}_4 \rightarrow$
8. Kirjuta molekulaarsed ja ioonilised (nii täielikud kui ka lühendatud) võrrandid ning tasakaalusta need.
  - a. $\text{Ba}(\text{NO}_3)_2 + \text{K}_2\text{SO}_4 \rightarrow$
  - b. $\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3 + \text{KOH} \rightarrow$
  - c. $\text{H}_2\text{SO}_4 + \text{NaOH} \rightarrow$
  - d. $\text{Na}_2\text{CO}_3 + \text{HNO}_3 \rightarrow$
  - e. $\text{NaOH} + \text{NH}_4\text{Cl} \rightarrow$
9. Kirjutage lõpuni lühendatud ioonvõrrandid. Kirjutage (ja tasakaalustage) neile vastavad molekulaarsed võrrandid, valides sobivad lähteained.
  - a. $\text{Ag}^+ + \text{Cl}^- \rightarrow$
  - b. $\text{Ca}^{2+} + \text{SO}_4^{2-} \rightarrow$
  - c. $\text{NH}_4^+ + \text{OH}^- \rightarrow$
  - d. $\text{H}^+ + \text{CO}_3^{2-} \rightarrow$
10. Milline on järgmiste ainete lahustumisel vees või reageerimisel veega tekkinud lahuse keskkond? Põhjendage. Na_2O , NaOH , CO_2 , $\text{Ni}(\text{OH})_2$, ZnCl_2 , Li_2CO_3 , HNO_2 , NO , K_2SO_4
11. Kirjutage reaktsioonivõrrandid süsihappe ja kaaliumhüdrosiidi vahel, kui reageerivad:
  - a. 1 mol H_2CO_3 ja 1 mol KOH
  - b. 1 mol H_2CO_3 ja 2 mol KOH

12. 750 cm^3 lahuse valmistamiseks kasutati $0,3 \text{ mol CuCl}_2$. Arvutage kloriidioonide kontsentratsioon saadud lahuses (mol/dm^3).

13. $13,5 \text{ g CuCl}_2$ lahustamisel vees saadi 800 cm^3 lahust. Leidke kloriidioonide kontsentratsioon saadud lahuses (mol/dm^3).

14. Millises suunas nihkub reaktsiooni $\text{N}_2 + \text{O}_2 \rightleftharpoons 2\text{NO}$ ($\Delta H > 0$) tasakaal

a. temperatuuri tõstmisel,

b. rõhu tõstmisel,

c. NO lisamisel?

Põhjenda.

15. Tööstuses toodetakse ammoniaaki järgmise võrrandi alusel: $\text{N}_2 + 3\text{H}_2 \rightleftharpoons 2\text{NH}_3$ ($\Delta H < 0$)
Nimeta kolm võimalust tasakaalu nihutamiseks NH_3 tekke suunas.